Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
JEANA RICHARDA DE LA TOURA,
predstavljeni 9. decembra 2020[1]

Zadeva C-414/20 PPU

MM,
kazenski postopek,
ob udeležbi
Spetsializirana prokuratura

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče, Bolgarija))

„Predhodno odločanje – Nujni postopek predhodnega odločanja – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Evropski nalog za prijetje – Okvirni sklep 2002/584/PNZ – Člen 6(1) in člen 8(1)(c) – Postopki predaje med državami članicami – Evropski nalog za prijetje, izdan na podlagi nacionalnega akta o uvedbi preiskave – Pojem ‚nalog za prijetje ali katera koli druga izvršljiva sodna odločba z enakim učinkom' – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člen 47 – Učinkovito sodno varstvo"

I. Uvod

1. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(1) in člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami,[2] kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009,[3] ter člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

2. Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka, v katerem se izpodbija veljavnost evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan zoper osebo MM, v podporo predlogu za ponovno preučitev ukrepa pripora, odrejenega zoper to osebo.

3. Vprašanja, ki jih je postavilo Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče, Bolgarija), se v bistvu nanašajo na pojem „nacionalni nalog za prijetje" kot pravno podlago za evropski nalog za prijetje ter na ureditev in obseg učinkovitega sodnega varstva, ki mora biti v odreditveni državi članici zagotovljeno osebi, za katero je izdan evropski nalog za prijetje, potem ko je bila ta oseba predana.

1 Jezik izvirnika: francoščina.

2 UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34.

3 UL 2009, L 81, str. 24; v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584.

II. Pravni okvir

A. Okvirni sklep 2002/584

4. Člen 1(1) in (3) Okvirnega sklepa 2002/584 določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

[…]

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 Pogodbe o Evropski uniji.“

5. Člen 6(1) in (3) Okvirnega sklepa 2002/584 določa:

„1. Odreditveni pravosodni organ je pravosodni organ odreditvene države članice, ki je po pravu te države pristojen za odreditev evropskega naloga za prijetje.

[…]

3. Vsaka država članica obvesti Generalni sekretariat Sveta, kateri sodni organ je pristojen po njenem pravu.“

6. Člen 8 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Vsebina in oblika evropskega naloga za prijetje“, v odstavku 1(c) določa:

„Evropski nalog za prijetje vsebuje naslednje podatke[,] podane v skladu z obrazcem v prilogi:

[…]

(c) dokazilo o izvršljivi sodbi, nalogu za prijetje ali kateri koli drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom, ki sodi v okvir členov 1 in 2[.]“

7. Navedeni okvirni sklep v prilogi določa poseben obrazec, ki ga morajo odreditveni pravosodni organi izpolniti z navedbo zahtevanih posebnih informacij.[4] Polje (b), točka 1, tega obrazca se sklicuje na odločbo, na kateri temelji nalog za prijetje, in sicer „[s]klep o priporu ali pravosodno odločitev z enakim učinkom“.

B. Bolgarsko pravo

8. Okvirni sklep 2002/584 je bil v bolgarsko pravo prenesen z zakon za ekstraditsiata i evropeiskata zapoved za arest (zakon o izročitvi in evropskem nalogu za prijetje; v nadaljevanju: ZEEZA),[5] katerega člen 37 vsebuje določbe o izdaji evropskega naloga za prijetje s skoraj enakim besedilom, kot je v členu 8 tega okvirnega sklepa.

4 Glej zlasti sodbo z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točka 49 in navedena sodna praksa).

5 DV št. 46 z dne 3. junija 2005.

9. V skladu s členom 56(1), točka 1, ZEEZA je državni tožilec pristojen, da v predkazenskem postopku izda evropski nalog za prijetje za obdolženca. V tej fazi kazenskega postopka bolgarska zakonodaja ne določa možnosti, da sodišče sodeluje pri izdaji evropskega naloga za prijetje, niti pred njegovo izdajo niti po njej.[6] Zlasti se ne zdi, da bi ta zakonodaja ponujala možnost, da se pri sodišču vloži pravno sredstvo zoper odločitev državnega tožilca, da izda evropski nalog za prijetje. V skladu s členom 200 nakazatelno protsesualen kodeks (zakonik o kazenskem postopku, v nadaljevanju: NPK) v povezavi s členom 66 ZEEZA je zoper evropski nalog za prijetje mogoče vložiti pritožbo le pri državnem tožilstvu višje stopnje.

10. *Nalog za privedbo*, katerega namen je osebo, osumljeno storitve kaznivega dejanja, privesti pred preiskovalne organe policije, je urejen s členom 71 NPK. Zoper ta nalog za privedbo ni mogoče vložiti pravnega sredstva pri sodišču. Pritožbo je mogoče vložiti le pri državnem tožilcu.

11. *Uvedba preiskave* zoper osebo, osumljeno storitve kaznivega dejanja, je urejena zlasti s členom 219 NPK.

12. Člen 219(1) NPK določa, da „[k]adar obstaja dovolj dokazov o krivdi določene osebe […], preiskovalni organ sestavi poročilo državnemu tožilcu in izda sklep o uvedbi preiskave v ta namen“. Ta akt izda preiskovalni organ pod nadzorom državnega tožilca. Namen tega sklepa je osebo, osumljeno storitve kaznivega dejanja, uradno obvestiti, da je zoper njo uvedena preiskava, in ji dati možnost obrambe (člen 219, od (4) do (8), in člen 221 NPK).[7] Pravni učinek navedenega sklepa ni priprtje obdolženca. Za to se lahko sprejmejo druge kategorije odločb, in sicer sklep o zaslišanju pred pristojnim sodiščem na podlagi člena 64(2) NPK ter nalog za privedbo pred preiskovalne organe policije na podlagi člena 71 NPK.

13. Zoper sklep o uvedbi preiskave, ki ga izda preiskovalni organ, ni mogoče vložiti pravnega sredstva pri sodišču. Pritožbo je mogoče vložiti le pri državnem tožilcu. Člen 200 NPK namreč določa, da je „[z]oper sklep o uvedbi preiskave […] mogoče vložiti pritožbo pri državnem tožilcu. Zoper odločbo državnega tožilca, ki ni predmet sodnega nadzora, je mogoče vložiti pritožbo na državno tožilstvo višje stopnje, katerega odločitev je dokončna.“

14. *Odreditev pripora* za osebo, zoper katero poteka kazenski pregon, je v predkazenskem postopku urejena s členom 64 NPK.

15. V skladu s členom 64(1) NPK „[u]krep pripora sprejme pristojno sodišče prve stopnje v predkazenskem postopku na predlog državnega tožilca“.

16. Državni tožilec mora za vložitev takega predloga presoditi, ali so pogoji, zahtevani v členu 63(1) NPK,[8] izpolnjeni, da lahko od tega sodišča zahteva, da za obdolženca, potem ko je zoper njega uvedena preiskava, sprejme najstrožji ukrep odreditve pripora v okviru predkazenskega postopka.

17. V skladu s členom 64(2) NPK lahko državni tožilec sprejme ukrep, s katerim odredi pridržanje obdolženca za največ 72 ur, da omogoči navzočnost te osebe pred sodiščem, ki je pristojno, da glede na okoliščine sprejme ukrep pripora.

6 Nasprotno pa je pristojno sodišče med postopkom „odreditveni pravosodni organ“, ki je edini pristojen za izdajo evropskega naloga za prijetje. Poleg tega je v fazi po obsodbi, kadar je bila izdana obsodilna sodba in izrečena izvršljiva kazen, „odreditveni pravosodni organ“, ki je pristojen za izdajo evropskega naloga za prijetje, spet državni tožilec.

7 Sklep o uvedbi preiskave mora vsebovati predstavitev glavnih dejanj, ki se očitajo osebi, osumljeni storitve kaznivega dejanja, in pravno kvalifikacijo teh dejanj.

8 V skladu s členom 63(1) NPK se ukrep pripora sprejme, če obstaja utemeljen sum, da je obdolženec storil kaznivo dejanje, za katero je določena zaporna kazen ali druga strožja kazen, in je iz elementov iz spisa razvidno, da obstaja resnična nevarnost, da bo obdolženec pobegnil ali storil kaznivo dejanje.

18. Člen 64(3) NPK določa, da „[s]odišče takoj preuči zadevo […] v navzočnosti obdolženca“.[9]

19. V skladu s členom 64(4) NPK je sodišče pristojno za preučitev predloga za odreditev pripora in za presojo, ali je treba sprejeti ta ukrep ali se odločiti za milejši ukrep ali na splošno zavrniti sprejetje zavezujočega postopkovnega ukrepa za obdolženca.

20. Člen 270 NPK, naslovljen „Odločbe v zvezi s prisilnimi ukrepi in drugimi ukrepi sodnega nadzora med sodnim postopkom“, določa:

„1. Vprašanje spremembe prisilnega ukrepa se lahko postavi kadar koli med sodnim postopkom. Če so se okoliščine spremenile, se lahko pri pristojnem sodišču vloži nov predlog v zvezi s prisilnim ukrepom.

2. Sodišče odloči s sklepom na javni obravnavi.

[…]

4. Zoper sklep iz odstavkov 2 in 3 se lahko vloži pritožba […].“

III. Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

21. V Bolgariji je bil uveden kazenski postopek zoper enainštirideset oseb, ki naj bi sodelovale v hudodelski združbi, ki je trgovala s prepovedanimi drogami. Šestnajst teh oseb, med katerimi je bila oseba MM, je pobegnilo.

22. Preiskovalni organ je z odredbo z dne 8. avgusta 2019, ki pomeni nalog za privedbo, izdan v skladu s členom 71 NPK,[10] izdal tiralico za osebo MM, da bi bila lahko po uradni dolžnosti privedena pred organe policije. Pravna posledica te odredbe je bila, da je bila oseba MM priprta na nacionalnem ozemlju.

23. Nalog za privedbo izda državni tožilec ali policijski organ, pristojen za preiskavo, ki ostaja pod nadzorom državnega tožilca. Predložitveno sodišče pojasnjuje, da bolgarska zakonodaja ne zahteva, da državni tožilec ali sodišče predhodno ali naknadno odobrita izdajo ali izvršitev zadevne odredbe. O izdaji naloga za privedbo torej lahko odloči le policijski organ, ki vodi preiskavo, ker se zahtevana oseba ni odzvala vabilu v uradne prostore tega organa.

24. Predložitveno sodišče navaja, da je v zadevi v glavni stvari nalog za privedbo izdal policijski preiskovalec (Glavna direktsiya „Borba s organiziranata prestapnost“ (generalni direktorat za boj proti organiziranemu kriminalu) pri Ministerstvo na vatreshnite raboti (ministrstvo za notranje zadeve, Bolgarija)) in da ta nalog dejansko ni bil nikoli izvršen.

25. Glede na tako opisane značilnosti naloga za privedbo predložitveno sodišče dvomi, da je tak nacionalni akt mogoče opredeliti za „nalog za prijetje“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584. Ta dvom izhaja iz tega, da nalog za privedbo izda zgolj policijski preiskovalec brez (predhodnega ali naknadnega) posredovanja državnega tožilca ali sodišča in da je v skladu z njim trajanje pridržanja omejeno na čas, ki je potreben za privedbo zahtevane osebe pred tega policijskega preiskovalca.

9 Predložitveno sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da se v tej fazi kazenskega postopka odločba o odreditvi pripora za obdolženca lahko sprejme le v navzočnosti te osebe.

10 Predložitveno sodišče v odgovoru na zahtevo Sodišča po pojasnilih navaja, da ta akt v nacionalnem pravu pomeni nalog za prijetje. V nadaljevanju ga opredeljuje kot „nalog za privedbo“.

26. Poleg odredbe z dne 8. avgusta 2019, ki pomeni nalog za privedbo, predložitveno sodišče navaja, da je preiskovalni organ s sklepom z dne 9. avgusta 2019[11] z dovoljenjem državnega tožilca zoper osebo MM uvedel preiskavo zaradi sodelovanja v hudodelski združbi, ki je trgovala s prepovedanimi drogami. Ker je oseba MM pobegnila, je bil ta sklep, ki za pravno posledico po navedbah predložitvenega sodišča ni imel pripora te osebe, vročen le njenemu odvetniku, postavljenemu po uradni dolžnosti. To sodišče pojasnjuje, da je edina pravna posledica tega sklepa o uvedbi preiskave, za katerega je treba šteti, da ga je sprejel državni tožilec, to, da je oseba uradno obveščena o obtožbah, ki jo bremenijo, in da ji je dana možnost, da se brani z navedbo pojasnil ali dokaznimi predlogi.

27. Državni tožilec je 16. januarja 2020 zoper osebo MM izdal evropski nalog za prijetje. V polju „[o]dločba, na kateri temelji nalog“, v točki 1, naslovljeni „[s]klep o priporu ali pravosodna odločitev z enakim učinkom“, je naveden le sklep o uvedbi preiskave z dne 9. avgusta 2019, ki ga je izdal preiskovalni organ in s katerim je bila zoper osebo MM uvedena preiskava. Vendar osebe MM niso našli, zato je ni bilo mogoče prijeti.

28. Zadeva je bila 25. marca 2020 predložena predložitvenemu sodišču v vsebinsko preučitev. Državni tožilec je 16. aprila 2020 vložil predlog za odreditev pripora za osebe, ki so pobegnile in med katerimi je bila oseba MM. Predložitveno sodišče je na javni obravnavi 24. aprila 2020 ta predlog zavrnilo z obrazložitvijo, da v skladu z nacionalnim pravom takega pripora ni mogoče odrediti v odsotnosti obdolženca. Državni tožilec ni izpodbijal te odločitve predložitvenega sodišča, da ne odloči o navedenem predlogu.

29. Predložitveno sodišče navaja, da se položaj osebe MM razlikuje od položaja več obdolžencev, ki so pobegnili. Razen naloga za privedbo, ki izhaja iz odredbe z dne 8. avgusta 2019, namreč zoper osebo MM ni bil izdan noben nacionalni nalog za prijetje. Predložitveno sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da v zvezi z osebo MM ni bila sprejeta nobena odredba na podlagi člena 64(2) NPK.[12]

30. Oseba MM je bila 5. julija 2020 na podlagi evropskega naloga za prijetje prijeta v Španiji. Oseba MM je bila 28. julija 2020 predana bolgarskim pravosodnim organom. Istega dne je državni tožilec vložil predlog za odreditev pripora za osebo MM. Na podlagi tega predloga je predložitveno sodišče istega dne odločilo, da se mora oseba MM udeležiti obravnave.

31. Predložitveno sodišče je 29. julija 2020 po obravnavi, na kateri je bila oseba MM osebno navzoča in zaslišana, odredilo njen pripor.

32. Iz predložitvenega sklepa je razvidno, da je predložitveno sodišče, ko je sprejelo ta ukrep, sklicujoč se na sodno prakso Sodišča,[13] menilo, da je zadevni evropski nalog za prijetje izdal nepristojni organ, in sicer zgolj državni tožilec, brez vključitve sodišča.

33. Predložitveno sodišče je menilo tudi, da je bil ta evropski nalog za prijetje izdan brez navedbe obstoja veljavne odločbe o odreditvi pripora, ampak le z navedbo sklepa o uvedbi preiskave z dne 9. avgusta 2019, ki pa nima za posledico pripora osebe MM.

11 V nadaljevanju: sklep o uvedbi preiskave z dne 9. avgusta 2019.

12 Iz pojasnil predložitvenega sodišča je razvidno tudi, da praksa pri iskanju in prijemanju oseb, ki so obdolžene sodelovanja v hudodelski združbi, ki trguje s prepovedanimi drogami, ni enotna. To sodišče namreč navaja, da je bilo izdanih 18 evropskih nalogov za prijetje. Za del teh nalogov je kot nacionalni nalog za prijetje naveden sklep o uvedbi preiskave, v drugih primerih je to odredba na podlagi člena 64(2) NPK (pridržanje za največ 72 ur), v zvezi s čemer predložitveno sodišče pojasnjuje, da je to v Bolgariji značilna podlaga za izdajo evropskega naloga za prijetje v predhodni fazi; v drugih primerih je navedena odredba na podlagi člena 71 NPK (nalog za privedbo), še v drugih pa sta navedena dva ali trije od teh nacionalnih aktov.

13 Predložitveno sodišče v zvezi s tem navaja sodbe z dne 27. maja 2019, OG in PI (Državni tožilstvi v Lübecku in Zwickauu) (C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456); z dne 12. decembra 2019, Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (C-566/19 PPU in C-626/19 PPU; v nadaljevanju: sodba Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državi tožilstvi v Lyonu in Toursu), EU:C:2019:1077), in z dne 12. decembra 2019, Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (C-625/19 PPU; v nadaljevanju: sodba Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo), EU:C:2019:1078).

34. Glede na te elemente je predložitveno sodišče ugotovilo, da je zadevni evropski nalog za prijetje nezakonit.

35. Vendar je to sodišče dvomilo, ali v tej fazi postopka lahko ugotovi nezakonitost evropskega naloga za prijetje, ker se je na eni strani postopek izdaje in izvršitve tega naloga že dokončno končal ter ker je na drugi strani posredno opravilo nadzor nad odločitvijo državnega tožilca. Tak nadzor pa naj bi bil v bolgarskem pravu prepovedan.

36. Predložitveno sodišče je menilo tudi, da bi tak nadzor privedel do tega, da bi presojalo zakonitost odločitve španskega pravosodnega organa, da izvrši evropski nalog za prijetje in osebo MM preda bolgarskim pravosodnim organom. Predložitveno sodišče je poleg tega izrazilo zadržke glede tega, ali in koliko bi lahko ta napaka evropskega naloga za prijetje, če bi bila veljavno ugotovljena, vplivala na možnost odreditve pripora za osebo MM.

37. Predložitveno sodišče je zaradi teh težav pri presoji obsega nezakonitosti evropskega naloga za prijetje v okviru poznejšega postopka, začetega z namenom odreditve pripora za osebo MM, v tej fazi postopka že menilo, da je treba vložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe. Ker pa sodišča prve stopnje nimajo obveznosti vložitve takega predloga, je predložitveno sodišče kot sodišče prve stopnje to pobudo prepustilo sodišču druge stopnje.

38. Oseba MM je 5. avgusta 2020 vložila pritožbo zoper sklep o priporu, ki je bil izdan v zvezi z njo, v kateri je zlasti uveljavljala nezakonitost evropskega naloga za prijetje ob sklicevanju na sodno prakso Sodišča, in sodišču druge stopnje predlagala, naj Sodišču postavi vprašanja za predhodno odločanje.

39. Sodišče druge stopnje je 14. avgusta 2020 potrdilo pripor osebe MM, ni pa obravnavalo vprašanj, povezanih z morebitnimi napakami evropskega naloga za prijetje, in je zavrnilo predlog obrambe, naj se Sodišču predloži predlog za sprejetje predhodne odločbe.

40. Oseba MM je 27. avgusta 2020 pri predložitvenem sodišču vložila pritožbo na podlagi člena 270 NPK, s katero je temu sodišču predlagala, naj opravi nadzor nad ukrepom pripora, ki je bil sprejet v zvezi z njo.[14]

41. Na javni obravnavi, ki je potekala 3. septembra 2020, se je oseba MM sklicevala predvsem na nezakonitost evropskega naloga za prijetje in navedla, da španski pravosodni organ, ki je nalog izvršil, te nezakonitosti ni upošteval, ker je oseba MM privolila v predajo bolgarskim organom. Oseba MM je trdila, da ima pravico, da se na to nezakonitost sklicuje pred predložitvenim sodiščem, in da ta nezakonitost povzroča nepravilnosti odreditve pripora zanjo. Zato je oseba MM predlagala, naj se ta pripor odpravi. Nasprotno je državni tožilec trdil, da je bil evropski nalog za prijetje z vidika bolgarskega prava popolnoma zakonit.

42. Čeprav predložitveno sodišče meni, da je evropski nalog za prijetje dejansko zakonit v skladu z bolgarskim pravom, pa vseeno ugotavlja, da obstajajo utemeljeni razlogi, da ga šteje za nezakonitega z vidika prava Unije. To sodišče navaja, da ima resne težave pri upoštevanju vpliva te nezakonitosti na pripor, ki se mu zdi popolnoma zakonit.

14 Z dopisom z dne 1. decembra 2020 je predložitveno sodišče Sodišče obvestilo, da se je način izvajanja pripora osebe MM zaradi njene bolezni spremenil. Oseba MM je odslej v hišnem priporu, kar pomeni prepoved zapustitve njenega prebivališča in uporabo elektronskih nadzornih sredstev.

43. V teh okoliščinah je Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je nacionalni zakon, v skladu s katerim evropski nalog za prijetje in nacionalno odločbo, na podlagi katere se izda navedeni nalog, sprejme izključno državni tožilec, ne da bi sodišče lahko pri tem sodelovalo oziroma izvršilo preventivni ali naknadni nadzor, v skladu s členom 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584?

2. Ali je evropski nalog za prijetje, ki je bil izdan na podlagi sklepa o uvedbi preiskave zoper zahtevano osebo, ne da bi se ta sklep nanašal na odredbo pripora zoper njo, v skladu s členom 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584?

3. Ali je treba, če je odgovor nikalen, čeprav sodišče ni sodelovalo pri izdaji evropskega naloga za prijetje niti pri nadzoru nad njegovo zakonitostjo in je bil ta nalog izdan na podlagi nacionalne odločbe, ki ne določa odredbe pripora zoper zahtevano osebo, ta nalog pa se vseeno izvrši in je oseba predana, zahtevani osebi odobriti pravico do učinkovitega pravnega sredstva v okviru istega kazenskega postopka, kot je ta, v okviru katerega je bil izdan ta evropski nalog za prijetje? Ali pravica do učinkovitega pravnega sredstva pomeni, da se ponovno vzpostavi položaj, v katerem bi bila zahtevana oseba, če do kršitve ne bi prišlo?“

44. Sodišče je sprejelo, da se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku.

IV. Analiza

45. Zdi se mi, da je vprašanja, ki jih je postavilo predložitveno sodišče, mogoče razdeliti na tri dele. Prvi del se nanaša na veljavnost evropskega naloga za prijetje, izdanega zoper osebo MM. Drugi del je povezan z vprašanjem, ali lahko predložitveno sodišče opravi nadzor nad veljavnostjo tega naloga v okviru pravnega sredstva, ki se nanaša na nadaljevanje pripora osebe MM, čeprav po navedbah tega sodišča nacionalno procesno pravo ne predvideva, da bi se zoper navedeni nalog, ki ga je izdal državni tožilec, lahko vložilo pravno sredstvo pri sodišču, temveč zgolj vložitev pritožbe pri državnem tožilstvu višje stopnje. Nazadnje, tretji del se nanaša na posledice, ki bi jih ugotovitev, da je evropski nalog za prijetje iz spora o glavni stvari neveljaven, lahko imela za pripor osebe MM.

46. Preden bom obravnaval te tri razsežnosti tega predloga za sprejetje predhodne odločbe, bom navedel nekaj uvodnih ugotovitev za pojasnitev, da se ta predlog ne nanaša ne na odločitev španskega pravosodnega organa, da izvrši evropski nalog za prijetje iz spora o glavni stvari, ne na opredelitev bolgarskega državnega tožilca za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584.

A. Uvodne ugotovitve o obsegu predloga za sprejetje predhodne odločbe

1. Vloga izvršitvenega pravosodnega organa

47. Obseg obveznosti, ki jih ima izvršitveni pravosodni organ, ko mora preučiti evropski nalog za prijetje in odločiti, ali ga bo izvršil ali ne, je zapleteno vprašanje, katerega mej Sodišče še ni v celoti zarisalo v svoji sodni praksi, čeprav ta že vsebuje številne napotke, ki jih ta organ lahko uporabi kot smernice.[15] Gotovo je, da je izvršitveni pravosodni organ pogosto prisiljen uravnotežiti hitrost pri izvršitvi evropskega naloga za prijetje in nadzor nad njegovo zakonitostjo.[16]

48. Španska vlada je v pisnih stališčih in na obravnavi navedla različne argumente v prid odločitvi izvršitvenega pravosodnega organa, da osebo MM preda odreditvenemu pravosodnemu organu.

49. Poudariti je treba, da predložitveno sodišče z vprašanji, ki jih je postavilo, Sodišču ne predlaga, naj neposredno ali posredno oceni to odločitev izvršitvenega pravosodnega organa.

50. Postopek v glavni stvari pred sodiščem odreditvene države članice še poteka in na podlagi sodne prakse Sodišča, v skladu s katero je za zagotavljanje spoštovanja pravic osebe, katere predaja se zahteva, odgovorna predvsem odreditvena država članica,[17] se vprašanja, ki jih je to sodišče predložilo Sodišču, nanašajo na načine in obseg tega zagotavljanja v izvršitveni državi članici.

2. Opredelitev bolgarskega državnega tožilca za „odreditveni pravosodni organ“

51. Glede na ubeseditev prvega vprašanja za predhodno odločanje se zdi, da predložitveno sodišče izhaja iz predpostavke, da je status odreditvenega pravosodnega organa v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584 pogojen zlasti z obstojem sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji evropskega naloga za prijetje in nacionalno odločbo, na kateri ta nalog temelji.

52. Predložitveno sodišče namreč navaja, da se obravnavana zadeva nanaša na določbo nacionalnega prava, in sicer člen 56(1), točka 1, ZEEZA, ki določa izključno pristojnost državnega tožilca za izdajo evropskega naloga za prijetje v predkazenskem postopku. Poleg tega je treba za nacionalni akt o uvedbi preiskave, na podlagi katerega je bil izdan evropski nalog za prijetje iz spora o glavni stvari, po mnenju tega sodišča šteti, da ga je sprejel državni tožilec. Navedeno sodišče navaja, da bolgarsko pravo ne predvideva pravnega sredstva zoper ti odločbi, in zato meni, da mora Sodišče odločiti o skladnosti tega prava s členom 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584.

53. Namen zadnjenavedene določbe je opredeliti odreditveni pravosodni organ kot „pravosodni organ odreditvene države članice, ki je po pravu te države pristojen za odreditev evropskega naloga za prijetje“.

15 Glej zlasti sodbo z dne 3. marca 2020, X (Evropski nalog za prijetje – Dvojna kaznivost) (C-717/18, EU:C:2020:142, točke 28, 35, 37, 38 in 41 ter navedena sodna praksa).

16 V zvezi z obveznostmi izvršitvenega pravosodnega organa glej sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Camposa Sánchez-Bordone v združenih zadevah Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (C-566/19 PPU in C-626/19 PPU, EU:C:2019:1012, točke od 99 do 101).

17 Glej sodbo z dne 23. januarja 2018, Piotrowski (C-367/16, EU:C:2018:27, točka 50 in navedena sodna praksa).

54. Sodišče pa je odločilo, da obstoj sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji evropskega naloga za prijetje, ki jo je sprejel organ, ki ni sodišče, ni pogoj za to, da se ta organ lahko opredeli za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584. Ta zahteva ne spada pod statusna in organizacijska pravila navedenega organa, ampak se nanaša na postopek izdaje tega naloga.[18]

55. V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da predložitveno sodišče Sodišče v bistvu prosi, naj odloči, ali je treba Okvirni sklep 2002/584 razlagati tako, da so v primeru, v katerem je pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje zaradi kazenskega pregona podeljena organu, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, vendar ni sodišče, zahteve učinkovitega sodnega varstva izpolnjene, če v skladu z zakonodajo odreditvene države članice pogoji za izdajo tega naloga in nacionalne odločbe, na podlagi katere je bila izdan ta nalog, ne morejo biti predmet sodnega nadzora v tej državi članici ne pred predajo zahtevane osebe ne po tej predaji.

56. Sicer pa se zdi, da predložitveno sodišče ne dvomi o opredelitvi bolgarskega državnega tožilca za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584 glede na elemente, za katere je Sodišče poudarilo, da morajo biti podani za tako opredelitev.

57. V zvezi s temi elementi opredelitve bom navedel le, da je Sodišče razsodilo, da „pojem ‚odreditveni pravosodni organ‘ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584 lahko zajema organe države članice, ki – ne da bi bili nujno sodniki ali sodišča – sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti v kazenskih zadevah v tej državi članici in delujejo neodvisno pri opravljanju nalog v zvezi z izdajo evropskega naloga za prijetje, pri čemer se s to neodvisnostjo zahteva, da obstajajo statusna in organizacijska pravila, ki zagotavljajo, da odreditveni pravosodni organ v okviru sprejetja odločitve o izdaji takega naloga za prijetje ni izpostavljen kakršnemu koli tveganju, da bo zlasti podrejen posameznim navodilom izvršilne veje oblasti“.[19]

58. V obravnavanem primeru sodelovanje bolgarskih državnih tožilcev pri izvajanju sodne oblasti v kazenskih zadevah ni sporno.

59. Glede vprašanja, ali ti državni tožilci delujejo neodvisno pri opravljanju nalog v zvezi z izdajo evropskega naloga za prijetje, iz pisnega odgovora bolgarske vlade na vprašanje, ki ga je Sodišče postavilo predvsem v zvezi s tem vidikom, izhaja, da je v skladu s členom 117(2) Konstitutsiya (ustava) sodna oblast neodvisna ter da so sodniki, porotniki, državni tožilci in preiskovalni sodniki pri opravljanju svojih nalog vezani le na zakon. Člen 1a(1) zakon za sadebnata vlastta (zakon o sodni oblasti)[20] določa, da je sodna oblast državna oblast, ki ščiti pravice in zakonite interese državljanov, pravnih oseb in države. V odstavku 2 tega člena je znova potrjeno načelo neodvisnosti sodne oblasti. V skladu s členom 3 zakona o sodni oblasti odločitve sodnikov, državnih tožilcev in preiskovalnih sodnikov temeljijo na zakonu in na dokazih, ki so bili zbrani med postopkom. Bolgarska vlada pojasnjuje, da je v bolgarskem pravosodnem sistemu državni tožilec organ sodne oblasti, ki je ustavno neodvisen od organov zakonodajne in izvršilne oblasti.[21] V skladu s členom 14(1) NPK državni tožilec sprejema odločitve po svoji vesti na podlagi objektivne, nepristranske in celovite preučitve vseh okoliščin zadeve in ob spoštovanju zakona.

18 Glej zlasti sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točki 30 in 31) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točki 48 in 49). Glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Camposa Sánchez-Bordone v združenih zadevah Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (C-566/19 PPU in C-626/19 PPU, EU:C:2019:1012, točka 70), v katerih poudarja, da je obstoj take tožbe „pogoj, ki se nanaša na *pravilnost izdaje [evropskega naloga za prijetje]* s strani državnega tožilstva in s tem na njegovo učinkovitost“.

19 Glej zlasti sodbo Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 52 in navedena sodna praksa).

20 DV št. 64 z dne 7. avgusta 2007 v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (DV št. 11 z dne 7. februarja 2020).

21 Bolgarska vlada se v zvezi s tem sklicuje na sodbo z dne 27. maja 2019, OG in PI (Državni tožilstvi v Lübecku in Zwickauu) (C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, točka 50).

60. Poleg tega Evropska komisija na podlagi informacij v predložitvenem sklepu in Pregleda stanja na področju pravosodja v EU za leto 2020 [22] sklepa, da bolgarski državni tožilci sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti v kazenskih zadevah v Bolgariji in pri opravljanju nalog v zvezi z izdajo evropskega naloga za prijetje delujejo neodvisno.

61. Nasprotno pa oseba MM dvomi o tem, ali bolgarski državni tožilci izpolnjujejo merili neodvisnosti in nepristranskosti, pri čemer poudarja njihovo odvisnost od državnega tožilca višje stopnje in generalnega državnega tožilca Republike Bolgarije.

62. Ker predložitveno sodišče glede na razloge, navedene v predložitvenem sklepu, ne postavlja nobenega vprašanja o neodvisnosti državnih tožilcev pri opravljanju nalog v zvezi z izdajo evropskega naloga za prijetje, po mojem mnenju Sodišču ni treba odločiti o tem.

63. Sodišče se mora torej po mojem mnenju na podlagi vprašanj za predhodno odločanje, ki jih je postavilo predložitveno sodišče, osredotočiti na preučitev pravilnosti postopka izdaje evropskega naloga za prijetje, ki je pogoj za veljavnost tega naloga.

B. Pravilnost postopka izdaje evropskega naloga za prijetje kot pogoj za veljavnost tega naloga

64. Predložitveno sodišče dvomi, da je bil postopek izdaje evropskega naloga za prijetje iz spora o glavni stvari izveden ob upoštevanju dvojne ravni varstva pravic zahtevane osebe, ki jo zahteva Sodišče. Ta evropski nalog za prijetje naj predvsem ne bi temeljil na „[nacionalnem] nalogu za prijetje ali kateri koli drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584, vsekakor pa naj ne bi bilo mogoče pri sodišču vložiti pravnega sredstva niti zoper nacionalni akt, na katerem temelji evropski nalog za prijetje, niti zoper ta nalog, ker je oba izdal državni tožilec. Zato naj postopek izdaje evropskega naloga za prijetje iz spora o glavni stvari ne bi izpolnjeval zahtev učinkovitega sodnega varstva, zaradi česar naj bi bil ta nalog neveljaven.

65. Da bi se lahko odgovorilo na vprašanja, ki jih je o teh vidikih postavilo predložitveno sodišče, je treba spomniti na sodno prakso Sodišča o dvojni ravni varstva pravic, ki mora biti zagotovljena osebam, za katere se izda evropski nalog za prijetje.

66. Iz te sodne prakse izhaja, da „če je bil evropski nalog za prijetje izdan za prijetje in predajo osebe, ki jo je druga država članica zahtevala zaradi uvedbe kazenskega postopka, so morala biti tej osebi v prvi fazi postopka zagotovljena postopkovna jamstva in temeljne pravice, katerih varstvo mora zagotoviti pravosodni organ odreditvene države članice na podlagi nacionalnega prava, zlasti za sprejetje nacionalnega naloga za prijetje“. [23]

67. Sistem evropskega naloga za prijetje tako vključuje „varstvo postopkovnih in temeljnih pravic na dveh ravneh, ki mora biti zagotovljeno zahtevani osebi, saj je sodnemu varstvu, določenemu na prvi ravni ob sprejetju nacionalne odločbe, kot je nacionalni nalog za prijetje, dodano varstvo, ki mora biti zagotovljeno na drugi ravni ob izdaji evropskega naloga za prijetje, do katere lahko pride – odvisno od primera – hitro po sprejetju navedene nacionalne sodne odločbe“. [24]

22 Glej Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2020“ (COM(2020) 306 final, Slika 55, str. 58).

23 Glej zlasti sodbo z dne 27. maja 2019, OG in PI (Državni tožilstvi v Lübecku in Zwickauu) (C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, točka 66 in navedena sodna praksa).

24 Glej zlasti sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 38 in navedena sodna praksa) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 59 in navedena sodna praksa).

68. Tako „[v] zvezi z ukrepom, ki – tako kot izdaja evropskega naloga za prijetje – lahko poseže v pravico zadevne osebe do svobode, to varstvo torej pomeni, da je treba odločitev, ki izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva, sprejeti vsaj na eni od dveh ravni tega varstva“. [25]

69. Iz tega izhaja, da „mora nacionalna sodna odločba, kot je nacionalni nalog za prijetje, na katerem temelji evropski nalog za prijetje – kadar pravo odreditvene države članice podeli pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje organu, ki, čeprav sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, ni sodnik ali sodišče – izpolnjevati take zahteve“. [26]

70. Poleg tega „druga raven varstva pravic zadevne osebe pomeni, da odreditveni pravosodni organ opravi nadzor nad izpolnjenostjo pogojev, potrebnih za to izdajo, in objektivno – ob upoštevanju vseh obremenilnih in razbremenilnih dokazov ter ne da bi bil izpostavljen tveganju, da bi mu bila pri njegovem odločanju lahko dana zunanja navodila, zlasti od izvršilne veje oblasti – preizkusi, ali je navedena izdaja sorazmerna“. [27]

71. Poleg tega „mora v odreditveni državi članici – kadar je v pravu te države članice pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje podeljena organu, ki ni sodišče, čeprav sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici – obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji takega naloga za prijetje in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva“. [28]

72. Po mnenju Sodišča je „[t]akšno pravno sredstvo zoper odločitev o izdaji evropskega naloga za prijetje zaradi kazenskega pregona, ki jo sprejme organ, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti in ima zahtevano neodvisnost od izvršilne veje oblasti, vendar ni sodišče, […] namenjeno zagotovitvi, da se pri sodnem nadzoru nad to odločitvijo in nad pogoji, ki so potrebni za izdajo tega naloga, ter zlasti nad sorazmernostjo te izdaje spoštujejo zahteve učinkovitega sodnega varstva“. [29]

73. Ob upoštevanju te sodne prakse je treba preveriti, ali je bil postopek izdaje evropskega naloga za prijetje iz spora o glavni stvari izveden v skladu z dvojno ravnjo varstva pravic zadevne osebe, kot zahteva Sodišče.

74. Po mojem mnenju ni tako, in to že od prve faze postopka.

75. Na podlagi informacij, ki jih ima na voljo Sodišče, kar mora preveriti predložitveno sodišče, se namreč zdi, da v nasprotju s členom 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584, kakor ga je Sodišče razložilo v sodbi z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi, [30] pravna podlaga evropskega naloga za prijetje iz spora o glavni stvari ni bil nacionalni nalog za prijetje ali izvršljiva sodna odločba z enakim učinkom. Taka zahteva pa je neposredno povezana z zahtevo, da se zadevni osebi zagotovi učinkovito sodno varstvo.

25 Glej zlasti sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 39 in navedena sodna praksa) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 60 in navedena sodna praksa).

26 Glej zlasti sodbo z dne 27. maja 2019, OG in PI (Državni tožilstvi v Lübecku in Zwickauu) (C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, točka 69).

27 Glej zlasti sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 40 in navedena sodna praksa) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 61 in navedena sodna praksa).

28 Glej zlasti sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 41 in navedena sodna praksa) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 62 in navedena sodna praksa).

29 Glej sodbo Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 42). Glej tudi sodbo Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 63).

30 C-241/15, EU:C:2016:385.

76. Generalni pravobranilec Y. Bot je v sklepnih predlogih v zadevi Bob-Dogi [31] podrobno predstavil razloge, iz katerih je nujno, da je evropski nalog za prijetje povezan z nacionalno sodno odločbo, ki pomeni njegovo pravno podlago in ima pravne učinke nacionalnega naloga za prijetje. Tako je evropski nalog za prijetje opisal kot „izvirni instrument, vzpostavljen z Okvirnim sklepom [2002/584], s katerim odreditveni pravosodni organ zahteva izvršitev nacionalne odločbe v območju svobode, varnosti in pravice“, [32] evropski nalog za prijetje pa se „torej ne sme zamenjevati z odredbo o iskanju in prijetju, za izvršitev katere je izdan“, in tako predstavlja „akt, ki omogoča, da se v evropskem pravosodnem prostoru izvrši izvršljiva sodna odločba, ki odreja prijetje iskane osebe“. [33] Skratka, evropski nalog za prijetje in nacionalni nalog za prijetje imata tako vsak svojo nalogo, pri čemer je prvi „pravno orodje za pravosodno sodelovanje, ki ne pomeni odredbe o iskanju in prijetju zadevne osebe na ozemlju odreditvene države članice“. [34]

77. Po mnenju generalnega pravobranilca Y. Bota zaradi „neobstoj[a] izdaje nacionalnega naloga za prijetje ali kakršnega koli drugega izvršilnega naslova z enakim učinkom […] evropski nalog za prijetje nima pravne podlage“, [35] kar „iskano osebo prikrajša za postopkovna jamstva v zvezi z izdajo nacionalne sodne odločbe, ki obstajajo poleg jamstev v zvezi s postopkom evropskega naloga za prijetje“. [36] Tako je poudaril „nevarnosti oslabitve pravic do obrambe zaradi neobstoja nacionalne sodne odločbe, na kateri bi temeljil evropski nalog za prijetje“, [37] in ugotovil, da „izrazito uokvirjenje razlogov za neizvršitev evropskega naloga za prijetje predpostavlja, da na drugi strani obstajajo konkretna in učinkovita postopkovna jamstva pravic do obrambe v državi članici, ki je izdala evropski nalog za prijetje, brez katerih bi bilo podrto nujno ravnotežje med zahtevami po učinkovitosti kazenskega pravosodja in zahtevami po varstvu temeljnih pravic, ki je neločljivo povezano z oblikovanjem evropskega pravosodnega prostora“. [38] Vendar „[p]ogoj obstoja nacionalnega naloga za prijetje, ki je ločen od evropskega naloga za prijetje, […] nikakor ni zgolj preprost izraz pikolovskega in nekoristnega formalizma, temveč – nasprotno – pomeni bistveno jamstvo za ohranitev tega ravnotežja v sistemu Okvirnega sklepa [2002/584]“, [39] poleg tega je ta pogoj „nujen za obstoj medsebojnega zaupanja in spoštovanje pravic iskane osebe“. [40]

78. Zahteva, naj evropski nalog za prijetje temelji „na skupni postopkovni podlagi, to je nacionalni sodni odločbi, ki zagotavlja, da prisilni ukrep izreče neodvisno in nepristransko sodišče, načelu učinkovitega in enakega [sodnega] varstva daje minimalno vsebino ter s tem omogoča konkretno pravosodno uresničevanje načela medsebojnega zaupanja“. [41] Poleg tega je treba „[o]bstoj nacionalnega naloga za prijetje, na katerem temelji evropski nalog za prijetje, […] razumeti kot izraz načela zakonitosti, ki pomeni, da moči prisile, v skladu s katero je izdana odredba o iskanju, prijetju in priporu, ni mogoče izvrševati zunaj zakonskih omejitev, ki jih določi nacionalno pravo vsake države članice in znotraj katerih je javni organ pooblaščen za iskanje, pregon in sojenje oseb, osumljenih storitve kaznivega dejanja“. [42]

79. Konkretno je posledica neobstoja nacionalnega naloga za prijetje ali katere koli druge izvršljive sodne odločbe z enakim učinkom kot pravne podlage za evropski nalog za prijetje, kar je v nasprotju z zahtevo iz člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584, da je „iskana oseba […] – ker ni drugega izpodbojnega akta kot evropski nalog za prijetje – prikrajšana za možnost, da v odreditveni državi

31 C-241/15, v nadaljevanju: sklepni predlogi v zadevi Bob-Dogi, EU:C:2016:131.
32 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 50).
33 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 51).
34 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 72).
35 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 51).
36 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 52).
37 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 54).
38 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 55).
39 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 56).
40 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 57).
41 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 62).
42 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 66).

članici izpodbija zakonitost prijetja in priprtja v skladu z določbami te članice. Ker je izvršitveni pravosodni organ pristojen samo za odločanje o razlogih za neizvršitev iz [tega okvirnega] sklepa, obstaja nevarnost, da se celoten vidik zakonitosti prijetja in pripora izogne sodnemu nadzoru“.[43] Zato je po mnenju generalnega pravobranilca Y. Bota „zakonodajalec Unije ravno zato, da bi odpravil nevarnost odvzema jamstev, povezanih z vključitvijo sodnika, varuha osebnih svoboščin, določil, da mora evropski nalog za prijetje temeljiti na obstoju sodne odločbe, sprejete v skladu s postopkovnimi pravili odreditvene države članice“.[44]

80. Sodišče je na podlagi analize, ki jo je razvil generalni pravobranilec Y. Bot, odločilo, da „se člen 8(1)(c) Okvirnega sklepa [2002/584] razlaga tako, da pojem ‚nalog za prijetje‘, naveden v tej določbi, pomeni nacionalni nalog za prijetje, ki je ločen od evropskega naloga za prijetje“.[45] Poleg jezikovne razlage je Sodišče posebej upoštevalo dejstvo, da bi bila brez predhodnega nacionalnega naloga za prijetje postopkovna jamstva in temeljne pravice, katerih varstvo mora zagotoviti pravosodni organ odreditvene države članice, lahko ogroženi, ker bi bila zadevni osebi odvzeta prva raven varstva teh pravic in jamstev, in sicer popolnoma nacionalna raven varstva.[46]

81. Sodišče je v sodbi z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi,[47] odločilo, da čeprav členi 3, 4, 4a in 5 Okvirnega sklepa 2002/584 ne dopuščajo nobenega razloga za neizvršitev razen tistih, ki so v njih našteti, ostaja dejstvo, da navedeni členi temeljijo na predpostavki, da zadevni evropski nalog za prijetje izpolnjuje zahteve glede pravilnosti iz člena 8(1) tega okvirnega sklepa.[48]

82. Vendar je Sodišče navedlo, da „člen 8(1)(c) Okvirnega sklepa [2002/584] vsebuje *zahtevo glede pravilnosti, katere spoštovanje je pogoj za veljavnost evropskega naloga za prijetje*“.[49] Ker evropski nalog za prijetje ne temelji na predhodni izdaji ločenega nacionalnega naloga za prijetje, je treba ugotoviti, da ta evropski nalog za prijetje *ne izpolnjuje zahtev glede pravilnosti iz člena 8(1) Okvirnega sklepa 2002/584.*[50]

83. Iz sodbe z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi,[51] tako jasno izhaja, da evropski nalog za prijetje ni veljaven, kadar je bil izdan, ne da bi bil pred tem izdan nacionalni nalog za prijetje, ločen od tega evropskega naloga za prijetje.

84. Predložitveno sodišče pri ubeseditvi svojih vprašanj za predhodno odločanje v skladu s to sodno prakso izhaja iz predpostavke, da mora obstajati nacionalni nalog za prijetje, ki je ločen od evropskega naloga za prijetje in je bil izdan pred njim. Vendar to sodišče poudarja, da se Sodišče še ni izreklo o tem, ali je evropski nalog za prijetje, izdan na podlagi *nacionalnega akta o uvedbi preiskave*, kot je ta, ki ga vsebuje sklep o uvedbi preiskave z dne 9. avgusta 2019, s katerim je bila zadevna oseba uradno obveščena o obtožbah proti njej, v skladu s tem, kar določa člen 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584.

43 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 73).

44 Glej sklepne predloge v zadevi Bob-Dogi (točka 75).

45 Sodba z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, točka 58).

46 Glej sodbo z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, točka 55).

47 C-241/15, EU:C:2016:385.

48 Glej sodbo z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, točki 62 in 63). Glej tudi sodbo z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točki 42 in 43).

49 Glej sodbo z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, točka 64). Moj poudarek. Glej tudi sodbo z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točka 43).

50 Glej sodbo z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, točka 66).

51 C-241/15, EU:C:2016:385.

85. Predložitveno sodišče v zvezi s tem poudarja, da drugače od dejanskega stanja v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi,[52] v postopku v glavni stvari obstaja nacionalna odločba, ki je ločena od evropskega naloga za prijetje in jasno navedena v tem nalogu. Vseeno poudarja, da v tej odločbi ni predviden pripor zahtevane osebe.

86. Po mojem mnenju argumenti, ki jih je generalni pravobranilec Y. Bot navedel v sklepnih predlogih v zadevi Bob-Dogi, da bi pojasnil razlog za obstoj zahteve, da mora biti pravna podlaga evropskega naloga za prijetje nacionalni nalog za prijetje ali katera koli druga izvršljiva sodna odločba z enakim učinkom, podpirajo tezo, v skladu s katero se mora na eni strani tak nacionalni akt nanašati na iskanje in prijetje kazensko preganjane osebe ter mora na drugi strani biti mogoče zoper njega vložiti pravno sredstvo pri sodišču, kadar ga sprejme organ, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, vendar ni sodišče.

87. Vprašanje, ali je sklep o uvedbi preiskave z dne 9. avgusta 2019, ki ga je sprejel državni tožilec, mogoče enačiti z „[nacionalnim] nalogom za prijetje ali katero koli drugo izvršljivo sodbo odločbo z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584, torej zahteva, da se natančno opredeli obseg tega pojma.

88. Na prvem mestu, iti mora za sodno odločbo. V zvezi s tem je Sodišče odločilo, da je, ker je treba zagotoviti skladnost med razlagami različnih določb Okvirnega sklepa 2002/584, mogoče razlago – v skladu s katero je treba pojem „pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) tega okvirnega sklepa razumeti tako, da se nanaša na organe, ki sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti v kazenskih zadevah v državah članicah – načeloma prenesti na člen 8(1)(c) tega okvirnega sklepa. Zadnjenavedeno določbo je zato treba razlagati tako, da se pojem „sodna odločba“ nanaša na odločbe organov, ki sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti v kazenskih zadevah v državah članicah.[53]

89. Ker ni sporno, da je državni tožilec organ, ki je pristojen za sodelovanje pri izvajanju sodne oblasti v kazenskih zadevah v Bolgariji, je treba sklep o uvedbi preiskave z dne 9. avgusta 2019, ki ga je sprejel, posledično šteti za „sodno odločbo“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584.[54]

90. Na drugem mestu, da bi bil nacionalni akt, ki je podlaga za evropski nalog za prijetje, zajet s pojmom „[nacionalni] nalog za prijetje ali katera koli druga izvršljiva sodna odločba z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584, mora – tudi če v zakonodaji odreditvene države članice ni poimenovan kot „nacionalni nalog za prijetje“ – imeti enakovredne pravne učinke. Besedilo te določbe nakazuje v to smer, ko se sklicuje na „katero koli drugo izvršljivo sodno odločbo *z enakim učinkom*“.[55] Taka odločba mora zato kot nacionalni nalog za prijetje imeti pravne učinke odredbe za iskanje in prijetje osebe, zoper katero poteka kazenski pregon.

91. Zato se ne strinjam z mnenjem španske vlade, ki na podlagi široke razlage, v skladu s katero bi ta pojem v bistvu lahko zajemal katero koli izvršljivo sodno odločbo v zvezi z izvajanjem kazenskega pregona, nasprotno meni, da nacionalni akt, kot je sklep o uvedbi preiskave z dne 9. avgusta 2019, pomeni zadostno pravno podlago za izdajo evropskega naloga za prijetje.

92. Sistem pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, vzpostavljen z Okvirnim sklepom 2002/584, kaže v prid temu, da mora biti pravna podlaga evropskega naloga za prijetje nacionalni akt, s katerim se odredi prijetje osebe na ozemlju odreditvene države članice. Namen evropskega naloga za prijetje je namreč, da pravne učinke nacionalnega naloga za prijetje ali odločbe, ki mu je podobna, razširi zunaj odreditvene države članice. Ko je evropski nalog za prijetje izvršen in je oseba predana odreditvenemu

52 C-241/15, EU:C:2016:385.

53 Glej sodbo z dne 10. novembra 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, točki 32 in 33).

54 Glej po analogiji sodbo z dne 10. novembra 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, točka 34).

55 Moj poudarek. Glej v tem smislu zlasti angleško različico te določbe („an arrest warrant or any other enforceable judicial decision *having the same effect*“, moj poudarek).

pravosodnemu organu, s čimer se torej izčrpajo njegovi učinki, je nujno, da ostaja prvotna nacionalna pravna podlaga, na podlagi katere je to osebo mogoče prisiliti, da se udeleži obravnave pred sodiščem odreditvene države članice, da bi se lahko izvedel kazenski postopek. Na podlagi enakega razlogovanja se strinjam s Komisijo, ki meni, da odreditveni pravosodni organ evropskega naloga za prijetje ne more uporabiti za prijetje osebe v drugi državi članici, kadar tega prijetja ne more odrediti na podlagi lastnega nacionalnega prava. Povedano drugače, po mnenju Komisije odreditveni pravosodni organ od druge države članice ne more zahtevati, da stori več, kot lahko odredi sam.

93. Pojem „[nacionalni] nalog za prijetje ali katera koli druga izvršljiva sodna odločba z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584 se torej ne nanaša na akte, s katerimi se začne kazenski pregon osebe, ampak na akte, katerih namen je s prisilnim ukrepom omogočiti prijetje te osebe, da bi bila privedena pred sodišče zaradi izvedbe kazenskega postopka.

94. Iz tega sledi, da evropski nalog za prijetje, izdan na podlagi odločitve o uvedbi preiskave, kot jo vsebuje sklep z dne 9. avgusta 2019, katere edini pravni učinek je po navedbah predložitvenega sodišča osebo uradno obvestiti o obtožbah, ki jo bremenijo, in ji dati možnost, da se brani z navedbo pojasnil ali dokaznimi predlogi, ne pomeni pa odredbe za iskanje in prijetje te osebe, ni v skladu s tem, kar določa člen 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584. To neupoštevanje zahteve glede pravilnosti iz te določbe vpliva na veljavnost evropskega naloga za prijetje.

95. Dodajam, da *nalog za privedbo*, ki so ga policijske službe izdale 8. avgusta 2019 na podlagi člena 71 NPK, prav tako ne more biti „[nacionalni] nalog za prijetje ali katera koli druga izvršljiva sodna odločba z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584. Kot namreč navaja predložitveno sodišče, je ta nalog za privedbo izdal le policijski preiskovalec brez (predhodne ali naknadne) vključitve državnega tožilca ali sodišča. Torej ni sodna odločba.[56]

96. Iz vsega tega sklepam, da v postopkovnem okviru, v katerem je bil izdan evropski nalog za prijetje iz spora o glavni stvari, in po analogiji s tem, kar je Sodišče odločilo v sodbi z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi,[57] v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari – v katerem je bil opravljen postopek izdaje evropskega naloga za prijetje, ne da bi pred izdajo tega naloga nacionalni pravosodni organ izdal odločbo, kot je nacionalni nalog za prijetje, na kateri temelji evropski nalog za prijetje – sodno varstvo na dveh ravneh načeloma ni zagotovljeno.[58]

97. Po pojasnitvi teh elementov zadeve v glavni stvari je po mojem mnenju mogoče ugotoviti, da bi bila zahteva za obstoj nacionalnega naloga za prijetje nasprotno izpolnjena, če bi bil nacionalni akt, na katerem temelji evropski nalog za prijetje, sklep, ki bi ga državni tožilec sprejel v skladu s členom 64(2) NPK. Predložitveno sodišče pa navaja, da v zvezi z osebo MM tak ukrep ni bil sprejet. Naj spomnim, da je to prisilni ukrep v obliki odreditve pridržanja za obdolženca za največ 72 ur, da bi bil priveden pred sodišče, ki bo odločilo o njegovem morebitnem priporu. Predložitveno sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da je ta ukrep v Bolgariji značilna nacionalna podlaga za izdajo evropskega naloga za prijetje v predhodni fazi, za kar se mi dozdeva, da izhaja tudi iz pojasnil, ki jih je Sodišču zagotovila bolgarska vlada.[59]

56 Glej, nasprotno, če nacionalni nalog za prijetje, ki ga izda policijska služba, potrdi državno tožilstvo, sodbo z dne 10. novembra 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860).

57 C-241/15, EU:C:2016:385.

58 Glej po analogiji sodbo z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, točka 57).

59 Glej v tem smislu tudi stališče, ki ga je rayonna prokuratura Ruse (državni tožilec na regionalnem državnem tožilstvu v Ruse) vložil v okviru zadeve Prosecutor of the regional prosecutor's office in Ruse, Bolgarija (C-206/20), v kateri postopek še poteka pred Sodiščem: „Kadar se obdolžena oseba preganja v nenavzočnosti in ni bila najdena ter privedena pred sodišče, da bi to preučilo predlog za odreditev pripora, je v veljavni zakonodaji *edina mogoča podlaga [nacionalni nalog za prijetje] za sprejetje evropskega naloga za prijetje* sklep državnega tožilca o pridržanju osebe, zoper katero poteka preiskava, za največ 72 ur na podlagi člena 64(2) [NPK]. Na podlagi tovrstnih [nacionalnih nalogov za predajo] je bilo do sedaj izdanih (in izvršenih) na stotine evropskih nalogov za prijetje]“ (točka 7, moj poudarek). Poleg tega bolgarska vlada v pisnih stališčih, predloženih v isti zadevi, navaja, da „[v] bistvu odločba državnega tožilca, na podlagi katere je zadevna oseba pridržana 72 ur, da se privede pred pristojno nacionalno sodišče, izpolnjuje zahteve iz člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584. Pomeni nacionalni nalog za prijetje, ki je pravna podlaga za izdajo evropskega naloga za prijetje“ (točka 78).

98. Ob tem se lahko vprašamo, ali tudi v tem primeru bolgarsko procesno pravo izpolnjuje zahteve v zvezi z učinkovitim sodnim varstvom, ki jih je določilo Sodišče. To me vodi k preučitvi drugega očitka, ki ga je navedlo predložitveno sodišče, da bi se podvomilo o pravilnosti postopka izdaje evropskega naloga za prijetje iz spora o glavni stvari, čeprav zgolj ugotovitev neobstoja nacionalnega naloga za prijetje zadostuje za ugotovitev neupoštevanja zahteve glede pravilnosti, določene v členu 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584, in torej za ugotovitev, da je evropski nalog za prijetje neveljaven.

99. Da bi se podvomilo o veljavnosti evropskega naloga za prijetje, se predložitveno sodišče namreč sklicuje na to, da v bolgarskem procesnem pravu ne obstaja možnost, da se pri sodišču vloži pravno sredstvo zoper nacionalne akte, ki jih državni tožilec sprejme kot podlago za tak nalog, in zoper odločitev državnega tožilca, da izda evropski nalog za prijetje. Iz informacij, ki jih ima na voljo Sodišče, tako izhaja, da je zoper nalog za privedbo in zoper sklep o uvedbi preiskave ali ukrep pridržanja do 72 ur zaradi privedbe pred sodišče, pristojno za odreditev pripora, ter zoper odločitev o izdaji evropskega naloga za prijetje mogoče vložiti pritožbo le na državno tožilstvo višje stopnje.

100. Vendar vzporedno s tem, kar zahteva Sodišče, kadar je državni tožilec tisti, ki izda evropski nalog za prijetje,[60] menim, da bi moralo biti zoper nacionalni akt državnega tožilca, ki je pravna podlaga za evropski nalog za prijetje, v odreditveni državi članici mogoče vložiti pravno sredstvo, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva.

101. Zdi se mi, da je Sodišče to že zahtevalo, ko je v položaju, v katerem je kot v obravnavani zadevi s pravom odreditvene države članice pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje podeljena organu, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, vendar ni sodnik ali sodišče, menilo, da *„mora nacionalna sodna odločba, kot je nacionalni nalog za prijetje, na katerem temelji evropski nalog za prijetje […] izpolnjevati […] zahteve [učinkovitega sodnega varstva]“*.[61]

102. Sodišče navaja, da „[i]zpolnjevanje teh zahtev tako izvršitvenemu pravosodnemu organu zagotavlja, da odločitev o izdaji evropskega naloga za prijetje zaradi izvedbe kazenskega pregona temelji *na nacionalnem postopku, ki je predmet sodnega nadzora*, in da *so bila osebi, zoper katero je bil ta nacionalni nalog za prijetje izdan, zagotovljena vsa jamstva, potrebna za sprejetje take vrste odločitev*, zlasti tista, ki izhajajo iz temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, navedenih v členu 1(3) Okvirnega sklepa 2002/584“.[62]

103. Iz te sodne prakse tako izhaja, da mora evropski nalog za prijetje temeljiti na nacionalnem nalogu za prijetje, izdanem v okviru nacionalnega postopka, ki je predmet sodnega nadzora.[63]

104. Glede na zgoraj navedeno Sodišču predlagam, naj predložitvenemu sodišču odgovori, da je treba člen 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584 razlagati tako, da je treba evropski nalog za prijetje šteti za neveljaven, kadar ne temelji na „[nacionalnem] nalogu za prijetje ali kateri koli drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom“ v smislu te določbe. Ta pojem zajema nacionalne ukrepe, ki jih pravosodni organ sprejme za iskanje in prijetje osebe, zoper katero poteka kazenski pregon, da bi bila privedena pred sodišče za izvedbo kazenskega postopka. Predložitveno sodišče mora preveriti, ali ima nacionalni akt o uvedbi preiskave, kot je ta, na katerem temelji evropski nalog za prijetje iz spora o glavni stvari, take pravne učinke.

60 Glej zlasti sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 41) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 62 in navedena sodna praksa).

61 Glej sodbo z dne 27. maja 2019, OG in PI (Državni tožilstvi v Lübecku in Zwickauu) (C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, točka 69). Moj poudarek.

62 Glej sodbo z dne 27. maja 2019, OG in PI (Državni tožilstvi v Lübecku in Zwickauu) (C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, točka 70). Moj poudarek.

63 Vprašanje, ali se mora tak nadzor nujno opraviti pred predajo zahtevane osebe odreditveni državi članici, je postavljeno v okviru zadeve Prosecutor of the regional prosecutor's office in Ruse, Bolgarija (C-206/20), v kateri postopek pred Sodiščem še poteka.

C. Pristojnost predložitvenega sodišča za nadzor nad veljavnostjo evropskega naloga za prijetje

105. Predložitveno sodišče v obrazložitvi razlogov, iz katerih Sodišču postavlja tretje vprašanje za predhodno odločanje, navaja, da mu bolgarsko procesno pravo preprečuje, da bi lahko opravilo nadzor nad veljavnostjo evropskega naloga za prijetje. Iz tega razloga v bistvu Sodišče sprašuje, ali mu pravo Unije podeljuje pristojnost za izvedbo takega nadzora.

106. Predložitveno sodišče opozarja, da v bolgarski zakonodaji ni predvidena možnost vložitve pravnega sredstva pri sodišču, da bi se zagotovil nadzor nad pogoji za izdajo nacionalnega ali evropskega naloga za prijetje.

107. Navaja, da tudi v Okvirnem sklepu 2002/584 ni določena pravica do učinkovitega pravnega sredstva v primeru kršitve pravic zahtevane osebe. Vendar naj bi bilo treba upoštevati člen 47 Listine, ki – kot je presodilo Sodišče – „je dovolj sam po sebi in ga ni treba pojasnjevati z določbami prava Unije ali nacionalnega prava, da bi se posameznikom podelila pravica, na katero se kot tako lahko sklicujejo“. [64]

108. Predložitveno sodišče se sprašuje, ali mora, medtem ko je soočeno s posledicami izvršitve evropskega naloga za prijetje v okviru pravnega sredstva, s katerim se predlaga odprava pripora osebe MM, zagotoviti učinkovito sodno varstvo, zahtevano v členu 47 Listine, ali pa bi, nasprotno, moralo opustiti vprašanje veljavnosti evropskega naloga za prijetje in osebi MM dati možnost, da vloži novo tožbo za pridobitev denarne odškodnine.

109. Predložitveno sodišče poudarja, da iz točke 69 sodbe Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) [65] izhaja, da je učinkovito pravno sredstvo tisto, ki se lahko vloži zoper evropski nalog za prijetje po predaji prijete osebe. To sodišče se sprašuje, ali tako učinkovito pravno sredstvo vključuje možnost navedbe argumentov v zvezi z veljavnostjo evropskega naloga za prijetje pred sodiščem, ki presoja zakonitost odreditve pripora, kar velja za predložitveno sodišče.

110. Poleg tega je, ker predložitveno sodišče meni, da nezakonitost evropskega naloga za prijetje temelji prav na tem, da pri sodišču ni mogoče vložiti pravnega sredstva, da bi se zagotovila izvedba nadzora nad njegovo zakonitostjo, po njegovem mnenju primerno, da opravi tak nadzor. Predložitveno sodišče se sprašuje, ali njegova ugotovitev nezakonitosti evropskega naloga za prijetje ni po svoji naravi pravno sredstvo pred sodiščem, kot se zahteva v sodni praksi Sodišča, četudi nacionalno pravo temu sodišču ne omogoča take ugotovitve. Ker naj bi nacionalno pravo predložitvenemu sodišču prepovedovalo, da opravi posredni nadzor nad odločitvijo državnega tožilca o izdaji evropskega naloga za prijetje, to sodišče meni, da bi bila podlaga za tako rešitev lahko le sodba Sodišča.

111. Glede na te elemente predložitveno sodišče meni, da izvršitev evropskega naloga za prijetje ne bi mogla utemeljiti zavrnitve sodnega varstva, ker bi Sodišče priznalo možnost vložitve pravnega sredstva zoper tak nalog tudi po predaji zahtevane osebe.

112. Bolgarska vlada meni, da funkcija, ki jo izpolnjuje predložitveno sodišče, ko mora kot v obravnavani zadevi na podlagi člena 270 NPK odločiti o nadaljevanju pripora osebe, zoper katero poteka kazenski pregon, omogoča, da se zagotovi sodni nadzor nad pogoji za izdajo evropskega naloga za prijetje in nad njegovo sorazmernostjo, kot zahteva Sodišče.

64 Predložitveno sodišče v zvezi s tem navaja sodbo z dne 14. maja 2020, Staatsanwaltschaft Offenburg (C-615/18, EU:C:2020:376, točka 72).

65 V zvezi s tem je treba omeniti tudi točko 70 te sodbe.

113. Ta vlada v zvezi s tem pojasnjuje, da se z ukrepom, ki ga državni tožilec sprejme na podlagi člena 64(2) NPK, zagotovi, da je obdolženec v čim krajšem času priveden pred pristojno sodišče.[66] Državni tožilec lahko, če je nujno, odloči, da se za to osebo odredi največ 72-urno pridržanje, da bi bila privedena pred pristojno sodišče. Sklep, ki ga državni tožilec sprejme na podlagi te določbe, mu nalaga obveznost, da obdolženca privede pred to sodišče v čim krajšem času po njegovi predaji na podlagi evropskega naloga za prijetje, da bi se preučil njegov predlog navedenemu sodišču za odreditev pripora.

114. Po mnenju bolgarske vlade obveznost, ki je tako naložena državnemu tožilcu, da pred pristojno sodišče v čim krajšem času privede zahtevano osebo, ki je bila predana na podlagi evropskega naloga za prijetje, da bi se odločilo o predlogu za odreditev pripora, pomeni naknadni sodni nadzor nad pogoji za izdajo tega evropskega naloga za prijetje in nad njegovo sorazmernostjo. Ta položaj naj bi bil v skladu s sodno prakso Sodišča.[67]

115. Bolgarska vlada namreč pojasnjuje, da mora sodišče, pristojno za odločanje o obstoju razlogov, ki omogočajo odreditev pripora na podlagi člena 63(1) NPK, neizogibno – vzporedno s presojo nujnosti sprejetja takega ukrepa – preveriti pogoje, zahtevane za izdajo evropskega naloga za prijetje, in sorazmernost tega naloga z vidika meril, določenih v povezanih določbah člena 63(1) in (2) NPK.[68]

116. Bolgarska vlada zato meni, da je odločitev državnega tožilca, da izda evropski nalog za prijetje, predmet sodnega nadzora, ki izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva, kot jih zahteva Sodišče.

117. Strinjam se, da bi v okviru bolgarskega procesnega sistema, v katerem mora biti obdolženec v čim krajšem času priveden pred sodišče, ki je pristojno za odločanje o njegovem morebitnem priporu, sodni nadzor nad pogoji za izdajo evropskega naloga za prijetje, ki bi ga lahko izvedlo to sodišče, izpolnjeval zahtevo učinkovitega sodnega varstva, kot jo je poudarilo Sodišče. Okoliščini, da na eni strani ne gre za pravno sredstvo, ki je ločeno od odločitve državnega tožilca, da izda evropski nalog za prijetje,[69] temveč za posredni nadzor v okviru pravnega sredstva, s katerim se predlaga odprava ukrepa pripora, in da se na drugi strani tak nadzor opravi po predaji zahtevane osebe,[70] namreč ne nasprotujeta taki ugotovitvi. Da bi se izpolnila zahteva po učinkovitem sodnem varstvu, se sodni nadzor nad izdajo evropskega naloga za prijetje po mojem mnenju torej lahko opravi posredno v okviru pravnega sredstva, v katerem to ni glavni predmet. To v obravnavani zadevi ustreza rezultatu, ki naj bi ga predložitveno sodišče želelo doseči, in sicer preučiti pravilnost postopka izdaje evropskega naloga za prijetje iz spora o glavni stvari ob tem, ko oseba MM pri njem vloži predlog za izpustitev na prostost.

118. Vendar je treba poudariti, da predložitveno sodišče ne izraža enake gotovosti kot bolgarska vlada v zvezi z možnostjo, ki jo ima na podlagi bolgarskega procesnega prava, da opravi tak nadzor. To sodišče namreč meni, da to, da to pravo določa pravno sredstvo zoper odločitev državnega tožilca, da izda evropski nalog za prijetje, le pred državnim tožilstvom višje stopnje, ne pa pred sodiščem, pomeni oviro za to, da bi se lahko izreklo za pristojno za odločanje o zakonitosti takega akta državnega tožilca.

66 Vseeno opozarjam, da v zvezi z osebo MM tak ukrep ni bil sprejet pred njeno privedbo pred predložitveno sodišče.

67 Bolgarska vlada v zvezi s tem navaja sodbo Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 74).

68 Člen 63(2) NPK določa, da če dokazi v zadevi ne dokazujejo nasprotnega, ob sprejetju prvega ukrepa pripora resnična nevarnost, da bo obdolženec pobegnil ali storil kaznivo dejanje v smislu odstavka 1 tega člena, obstaja, kadar: je obdolženec večkratni ali specialni povratnik; je oseba obdolžena hudega in naklepnega kaznivega dejanja in je bila za drugo hudo in naklepno kaznivo dejanje, ki ga državno tožilstvo preganja po uradni dolžnosti (neodvisno od volje žrtve), obsojena na najmanj enoletno zaporno kazen ali na drugo strožjo kazen, katere izvršitev ni odložena na podlagi člena 66 nakazatelen kodeks (kazenski zakonik); je oseba obdolžena kaznivega dejanja, ki se kaznuje s kaznijo, ki ni manjša od desetletne zaporne kazni ali druge strožje kazni; je oseba obdolžena pod pogoji iz člena 269(3) NPK

69 Glej sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 44) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 65). Po mnenju Sodišča je uvedba pravice do ločenega pravnega sredstva zoper odločitev o izdaji evropskega naloga za prijetje, ki jo sprejme pravosodni organ, ki ni sodišče, le ena od možnih rešitev za učinkovito zagotavljanje ravni sodnega varstva, ki se zahteva v Okvirnem sklepu 2002/584.

70 Glej sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točki 52 in 53) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točki 70 in 71).

119. Naj spomnim, da je Sodišče odreditveni državi članici naložilo jasno obveznost rezultata s tem, da je presodilo, da „mora v odreditveni državi članici – kadar je v pravu te države članice pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje podeljena organu, ki ni sodišče, čeprav sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici – obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji takega naloga za prijetje in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva“.[71] Cilj takega pravnega sredstva je „zagotoviti, da se pri sodnem nadzoru nad to odločitvijo [za izdajo evropskega naloga za prijetje] in nad pogoji, ki so potrebni za izdajo tega naloga, ter zlasti nad sorazmernostjo te izdaje spoštujejo zahteve učinkovitega sodnega varstva“.[72] Po mnenju Sodišča morajo države članice „zagotoviti, da njihovi pravni redi učinkovito zagotavljajo raven sodnega varstva, ki se zahteva z Okvirnim sklepom 2002/584, kot se razlaga v sodni praksi Sodišča“.[73]

120. Kot je Sodišče poudarilo v sodbi z dne 30. maja 2013, F,[74] „se celoten postopek predaje med državami članicami, določen v Okvirnem sklepu [2002/584], v skladu s tem sklepom izvaja pod sodnim nadzorom“.[75] Iz tega po mnenju Sodišča izhaja, da „že same določbe [tega] okvirnega sklepa določajo postopek, ki je v skladu z zahtevami iz člena 47 Listine, ne glede na način izvajanja [navedenega] okvirnega sklepa, ki ga izberejo države članice“.[76]

121. Zato, četudi v Okvirnem sklepu 2002/584 ni izrecno omenjena, obveznost odreditvene države članice, da omogoči eno ali več učinkovitih pravnih sredstev, da se omogoči sodni nadzor nad pogoji za izdajo evropskega naloga za prijetje, ki ga izda organ, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, vendar ni sodišče, izhaja iz sistema, vzpostavljenega s tem okvirnim sklepom v skladu s členom 47 Listine.

122. Obstoj take možnosti sodnega nadzora nad pogoji za izdajo evropskega naloga za prijetje v odreditveni državi članici je nujen pogoj za ohranitev medsebojnega zaupanja in priznavanja med državami članicami. Naj v zvezi s tem spomnim, da je Sodišče odločilo, da „[v]isoka stopnja zaupanja med državami članicami, ki je podlaga za mehanizem evropskega naloga za prijetje, […] temelji na premisi, da kazenska sodišča drugih držav članic, ki bodo po izvršitvi evropskega naloga za prijetje vodila kazenski pregon ali postopek izvršitve kazni ali ukrepa, vezana na odvzem prostosti, pa tudi kazenski postopek v ožjem smislu, izpolnjujejo zahteve glede učinkovitega sodnega varstva“,[77] ki predpostavlja obstoj možnosti sodnega nadzora.

123. Iz načela, ki ga je določilo Sodišče in v skladu s katerim mora biti zoper odločitev državnega tožilca, da izda evropski nalog za prijetje, v odreditveni državi članici mogoče vložiti pravno sredstvo, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva, izhaja, da mora biti v tej državi članici v ta namen na voljo eno ali več učinkovitih pravnih sredstev.

71 Glej zlasti sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 41 in navedena sodna praksa) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 62 in navedena sodna praksa).

72 Glej sodbo Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 42). Glej tudi sodbo Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 63).

73 Glej sodbi Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 43) ter Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (točka 64).

74 C-168/13 PPU, EU:C:2013:358.

75 Glej sodbo z dne 30. maja 2013, F (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, točka 46). Glej tudi sodbo z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 56 in navedena sodna praksa).

76 Glej sodbo z dne 30. maja 2013, F (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, točka 47).

77 Glej sodbo z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 58).

124. Poleg tega poudarjam, da se trditev Sodišča, v skladu s katero je za nadzor pravilnosti evropskega naloga za prijetje predvsem odgovorna odreditvena država članica,[78] ne bi mogla konkretno uporabljati, če pravo Unije ne bi določalo, da se tak nadzor dejansko lahko izvede v tej državi članici, pri čemer ni pomembno, ali se to zgodi pred predajo zahtevane osebe, ob tej predaji ali po njej. Tako odločba izvršitvenega pravosodnega organa ne posega v možnost zadevne osebe, da v pravnem redu odreditvene države članice, ko je predana, uporabi pravna sredstva, na podlagi katerih lahko izpodbija veljavnost evropskega naloga za prijetje, na podlagi katerega je bila ta oseba predana.[79]

125. Poleg tega imajo države članice v skladu s procesno avtonomijo, ki jo imajo v okviru izvajanja Okvirnega sklepa 2002/584, ker ta v zvezi s tem ničesar ne določa, polje proste presoje glede konkretnih načinov izvajanja sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji evropskega naloga za prijetje.[80] Države članice morajo ob sprejetju teh konkretnih načinov vseeno zagotoviti, da s tem ne onemogočijo uporabe Okvirnega sklepa 2002/584.[81]

126. Da bi bil dosežen cilj, to je omogočiti sodni nadzor nad pogoji za izdajo evropskega naloga za prijetje iz spora o glavni stvari, bi predložitveno sodišče po mojem mnenju moralo razlagati svoje nacionalno procesno pravo, da bi v njem našlo podlago za pristojnost, ki bi mu omogočila, da posredno v okviru postopka, v katerem odloča, opravi nadzor nad pravilnostjo postopka izdaje tega naloga.[82] S tega vidika bi obveznost skladne razlage, ki jo ima predložitveno sodišče, lahko nevtralizirala nevšečnosti, ki jih procesna avtonomija držav članic lahko povzroči za zahtevo učinkovitega sodnega varstva osebe, ki je bila predana.

127. Če ta uporaba nacionalnega procesnega prava v korist posrednega sodnega nadzora nad postopkom izdaje evropskega naloga za prijetje iz spora o glavni stvari ni zadostna ali se izkaže za nemogočo, saj je v nasprotju z nacionalno zakonodajo, menim, da bi lahko predložitveno sodišče tako podlago za pristojnost našlo v členu 47 Listine.

128. Iz sodne prakse Sodišča namreč izhaja, da „je v skladu z načelom primarnosti prava Unije vsako nacionalno sodišče, ki odloča v okviru svoje pristojnosti, če ne more podati razlage nacionalne ureditve, ki bi bila skladna z zahtevami prava Unije, kot organ države članice dolžno, da v sporu, ki mu je predložen, ne uporabi nobene nacionalne določbe, ki je v nasprotju z določbo tega prava z neposrednim učinkom“.[83]

129. Vendar iz sodne prakse Sodišča izhaja, da „je člen 47 Listine dovolj sam po sebi in ga ni treba pojasnjevati z določbami prava Unije ali nacionalnega prava, da bi se posameznikom podelila pravica, na katero se kot tako lahko sklicujejo“.[84]

78 Glej zlasti sodbo z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točka 66 in navedena sodna praksa). Glej tudi sodbo z dne 23. januarja 2018, Piotrowski (C-367/16, EU:C:2018:27, točka 50).

79 Glej po analogiji v zvezi z evropskim nalogom za prijetje, izdanim zaradi izvršitve zaporne kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, sodbo z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točka 67 in navedena sodna praksa).

80 Glej v tem smislu sodbo z dne 30. maja 2013, F (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, točka 52).

81 Glej v tem smislu sodbo z dne 30. maja 2013, F (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, točka 53).

82 Glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Camposa Sánchez-Bordone v združenih zadevah Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu) (C-566/19 PPU in C-626/19 PPU, EU:C:2019:1012, točka 97).

83 Glej zlasti sodbo z dne 14. maja 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, točka 139 in navedena sodna praksa).

84 Glej zlasti sodbo z dne 14. maja 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, točka 140 in navedena sodna praksa).

130. Poleg tega, „čeprav se, če področje na ravni Unije ni urejeno, v nacionalnem pravnem redu vsake države članice določijo pristojna sodišča in postopkovna pravila za pravna sredstva, ki zagotavljajo varstvo pravic, ki jih posameznikom daje pravo Unije, so države članice odgovorne za to, da v vsakem primeru zagotovijo spoštovanje pravice do učinkovitega sodnega varstva navedenih pravic, kot je zagotovljena v členu 47 Listine“. [85]

131. Sodišče je odločilo tudi, da „čeprav pravo Unije načeloma državam članicam ne nalaga, da pred svojimi nacionalnimi sodišči za zagotavljanje varstva pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Unije, uvedejo druga pravna sredstva, ki niso tista, ki jih določa nacionalno pravo […], je drugače, če je iz sistematike zadevnega nacionalnega pravnega reda razvidno, da ni nobenega sodnega varstva, ki bi lahko, čeprav le posredno, zagotovilo spoštovanje pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Unije, ali pa če bi posamezniki lahko dostopali do sodišča le, če bi morali kršiti pravo“. [86]

132. Iz tega sledi, da čeprav bi predložitveno sodišče menilo, da mu nacionalno procesno pravo, tudi po tem, ko ga je razlagalo, preprečuje, da posredno v okviru spora, o katerem odloča, preuči pravilnost postopka izdaje evropskega naloga za prijetje, ki ga je izdal državni tožilec, bi po mojem mnenju v členu 47 Listine našlo podlago za pristojnost za izvedbo takega nadzora. [87]

133. Posledično, če procesno pravo odreditvene države članice ne določa pravnega sredstva, s katerim bi se omogočilo, da sodišče opravi nadzor nad pogoji za izdajo takega evropskega naloga za prijetje in zlasti nad njegovo sorazmernostjo, niti pred sprejetjem tega naloga oziroma ob njegovem sprejetju niti pozneje, [88] mora sodišče, ki odloča v fazi kazenskega postopka po predaji zahtevane osebe, imeti možnost, da posredno opravi nadzor nad pogoji za izdajo tega naloga.

134. Zato je predložitveno sodišče, ki odloča o predlogu za izpustitev na prostost v skladu s členom 270 NPK, na podlagi člena 47 Listine pooblaščeno, da opravi nadzor nad pogoji za izdajo evropskega naloga za prijetje, ki je omogočil prijetje zahtevane osebe in njeno privedbo pred to sodišče ter nadaljnje sprejetje odločbe o odreditvi pripora.

135. Sodišču torej predlagam, naj predložitvenemu sodišču odgovori, da je treba – ker v zakonodaji odreditvene države članice ni določb, ki bi predvidevale pravno sredstvo za nadzor nad pogoji, pod katerimi je organ, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, vendar ni sodišče, izdal evropski nalog za prijetje – načelo primarnosti prava Unije in pravico do učinkovitega sodnega varstva, zagotovljeno s členom 47 Listine, razlagati tako, da nacionalnemu sodišču, ki odloča o pravnem sredstvu, s katerim se izpodbija zakonitost nadaljevanja pripora osebe, ki je bila predana na podlagi evropskega naloga za prijetje, izdanega na podlagi nacionalnega akta, ki ga ni mogoče opredeliti za „[nacionalni] nalog za prijetje ali katero koli drugo izvršljivo sodno odločbo z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584, in v katerem se uveljavlja razlog v zvezi z neveljavnostjo tega evropskega naloga za prijetje z vidika prava Unije, nalagata, da se izreče za pristojno za izvedbo takega nadzora nad veljavnostjo.

D. Posledice neveljavnosti evropskega naloga za prijetje za pripor obdolženca

136. Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem za predhodno odločanje Sodišče sprašuje o posledicah, ki jih mora v okviru postopka, v katerem odloča in ki se nanaša na pripor osebe MM, izpeljati iz ugotovitve, da je evropski nalog za prijetje iz spora o glavni stvari neveljaven.

85 Glej zlasti sodbo z dne 14. maja 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, točka 142 in navedena sodna praksa).

86 Glej zlasti sodbo z dne 14. maja 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, točka 143 in navedena sodna praksa).

87 Glej po analogiji sodbo z dne 14. maja 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, točka 146 in navedena sodna praksa).

88 Glej, nasprotno, sodbo z dne 12. decembra 2019, Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo) (točka 52).

137. Predložitveno sodišče se po analogiji sklicuje na pravilo, določeno v uvodni izjavi 44 Direktive (EU) 2016/343 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku,[89] in se zlasti sprašuje, ali bi ugotovitev, da je evropski nalog za prijetje neveljaven, morala povzročiti, da se oseba MM vrne v položaj, v katerem bi bila, če pravo Unije ne bi bilo kršeno, kar bi v obravnavani zadevi pomenilo, da je treba pripor osebe MM odpraviti.

138. Predložitveno sodišče v zvezi s tem poudarja, da so bili in so še vedno izpolnjeni vsi pogoji, ki se v nacionalnem pravu zahtevajo za odreditev pripora za osebo MM.

139. Ob tem predložitveno sodišče ugotavlja, da je bilo s povsem procesnega vidika o odreditvi pripora za osebo MM mogoče odločiti le, ker je bila ta osebno navzoča pred predložitvenim sodiščem, ta navzočnost pa je bila posledica izvršitve neveljavnega evropskega naloga za prijetje. To sodišče meni, da če ta nalog ne bi bil izdan, oseba MM v Španiji ne bi bila prijeta, ne bi bila predana bolgarskim pravosodnim organom in predložitveno sodišče zanjo torej ne bi odredilo pripora.

140. Če bi se sprejel ta pristop, bi bilo po mnenju navedenega sodišča treba ugotoviti, da odreditev pripora zoper osebo MM temelji na bistveni kršitvi postopka, saj je evropski nalog za prijetje izdal nepristojni organ (potrebno sodelovanje sodišča ni bilo zagotovljeno) na podlagi odločbe, ki ni nacionalni nalog za prijetje. Na podlagi tega bi predložitveno sodišče moralo ugotoviti nezakonitost poznejšega pripora osebe MM, ki se je zgodil po izvršitvi tega evropskega naloga za prijetje. Osebo MM bi bilo torej treba izpustiti na prostost.[90]

141. Predložitveno sodišče tako meni, da bi moralo upoštevati napake, ki jih je ugotovilo v evropskem nalogu za prijetje, in če bi ugotovilo, da so bistvene, bi moralo imeti možnost odpraviti pripor zoper osebo MM na podlagi tega procesnega razloga.

142. Glede tega naj spomnim, da je ta pripor posledica sklepa, ki ga je predložitveno sodišče izdalo 29. julija 2020 na podlagi predloga, ki ga je v zvezi s tem dan prej vložil državni tožilec.

143. Ta sklep o priporu je bila potrjen v pritožbenem postopku.

144. Predložitveno sodišče zdaj odloča o novem pravnem sredstvu, s katerim se predlaga izvedba nadzora nad zakonitostjo pripora osebe MM. Zadevni predlog za sprejetje predhodne odločbe je bil torej vložen v okviru postopka na podlagi člena 270 NPK, ki ga je začela obramba osebe MM, da bi se odpravil pripor te osebe.

145. Uvodoma se mi zdi pomembno poudariti, da v sedanjem stanju prava Unije pogoji, na podlagi katerih je mogoče odrediti pripor za osebo, zoper katero poteka kazenski pregon, še niso bili usklajeni.[91] Torej lahko sodišče, pristojno za odreditev pripora, le pod pogoji, določenimi v njegovem nacionalnem pravu, odloči o takem ukrepu in po potrebi prekine njegovo izvajanje, če ugotovi, da taki pogoji niso več izpolnjeni.

89 UL 2016, L 65, str. 1. V skladu z uvodno izjavo 44 te direktive „[n]ačelo učinkovitosti prava EU zahteva, da države članice uvedejo ustrezna in učinkovita pravna sredstva v primeru kršitve pravice, ki jo posameznikom podeljuje pravo Unije. Učinkovito pravno sredstvo, ki je na voljo v primeru kršitve pravic, določenih s to direktivo, bi moralo, kolikor je mogoče, učinkovati tako, da se osumljena ali obdolžena oseba vrne v položaj, v katerem bi bila, če do kršitve ne bi prišlo, z namenom varstva pravice do poštenega sojenja in pravic obrambe.“

90 Predložitveno sodišče navaja primerjavo z zadevo, v kateri je bila izdana sodba z dne 17. januarja 2019, Schultz-Hoff in drugi (C-310/16, EU:C:2019:30), ker se je ta zadeva po njegovem mnenju nanašala na posledice odločbe, ki jo je izdal organ, ki je prekoračil svoje pristojnosti (uporaba dokazov, pridobljenih s prisluškovanjem telefonskim pogovorom, ki ga je odobril pravosodni organ, ki je izgubil pristojnost za izdajo takega dovoljenja).

91 Za ponazoritev mej uporabe Direktive 2016/343 na področju pripora ter uporabe členov 6 in 47 Listine na tem področju glej sodbo z dne 28. novembra 2019, Spetsializirana prokuratura (C-653/19 PPU, EU:C:2019:1024). Glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca G. Pitruzzelle v zadevi Spetsializirana prokuratura (C-653/19 PPU, EU:C:2019:983, točka 15 in naslednje).

146. Ob tem ne bi šel tako daleč, da bi – kot predlaga Komisija – sklepal, da je celoten postopek, v katerem odloča predložitveno sodišče, zunaj področja uporabe prava Unije, tako da se v skladu s členom 51(1) Listine ta ne bi uporabljala. Ker je treba v zadevi v glavni stvari, kot sem navedel zgoraj, sodni nadzor nad veljavnostjo evropskega naloga za prijetje namreč opraviti v okviru tega postopka, ki se nanaša na to, ali bo oseba MM ostala v priporu ali ne, se Okvirni sklep 2002/584 in člen 47 Listine še najprej uporabljata. Ker – kot izhaja iz zgornjih preudarkov – sistem, vzpostavljen s tem okvirnim sklepom, temelji na zagotavljanju sodnega nadzora nad evropskim nalogom za prijetje, izvedba takega nadzora vedno pomeni izvajanje prava Unije v skladu s členom 51(1) Listine, in to ne glede na fazo kazenskega postopka, v kateri se nadzor izvede.

147. Po tem pojasnilu menim, da zaradi omejitev, povezanih z instrumentom pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki ga pomeni evropski nalog za prijetje, niti Okvirni sklep 2002/584 niti člen 47 Listine predložitvenemu sodišču ne nalagata, da na prostost izpusti osebo, zoper katero je odrejen ukrep pripora, če ugotovi, da je evropski nalog za prijetje, na podlagi katerega je bila ta oseba predana, neveljaven.

148. V skladu s členom 1(1) tega okvirnega sklepa je „namen mehanizma evropskega naloga za prijetje omogočiti *prijetje in predajo* zahtevane osebe, da glede na cilj, ki mu sledi navedeni okvirni sklep, storjeno kaznivo dejanje ne ostane nekaznovano in da se ta oseba kazensko preganja ali da prestaja kazen zapora, ki ji je bila izrečena“.[92] Iz tega sledi, da je, ker je bila zahtevana oseba prijeta in nato predana odreditveni državi članici, evropski nalog za prijetje načeloma izčrpal svoje pravne učinke, ne da bi to vplivalo na učinke predaje, ki so izrecno določeni v poglavju 3 Okvirnega sklepa 2002/584.[93]

149. Ob upoštevanju teh omejitev mehanizma evropskega naloga za prijetje je treba poudariti, da ta nalog ni podlaga za pripor te osebe v odreditveni državi članici.

150. Ta položaj je treba razlikovati od položaja, ki prevladuje v izvršitveni državi članici. Čeprav je namreč treba v skladu s členom 12 Okvirnega sklepa 2002/584 o morebitnem priporu osebe, prijete v izvršitveni državi članici na podlagi evropskega naloga za prijetje, odločiti v skladu z nacionalnim pravom te države članice, pa ta nalog pomeni potrebno podlago za tak pripor. To pomeni, da če mora izvršitveni pravosodni organ zavrniti izvršitev evropskega naloga za prijetje, ukrep pripora, sprejet v pričakovanju predaje, izgubi svojo pravno podlago.

151. Po predaji zahtevane osebe odreditveni državi članici je le nacionalni akt, ki ga sprejme pravosodni organ zadnjenavedene države, lahko pravna podlaga za pripor.[94] Tako je osebo, zoper katero poteka kazenski pregon v tej državi članici, po njeni predaji mogoče pripreti le na podlagi nacionalnega akta o odreditvi pripora, ki ga bo glede na posebnosti nacionalnega prava lahko pomenil nacionalni nalog za prijetje, ki mu po potrebi sledi sodni sklep o priporu za to osebo, če so izpolnjeni pogoji, ki so v ta namen določeni v nacionalnem pravu. Iz tega sledi, da pripor v okviru kazenskega pregona v odreditveni državi članici ne temelji na izdaji evropskega naloga za prijetje, temveč izhaja iz pravilno izdanega nacionalnega sklepa o priporu.

92 Sodba z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točka 39). Moj poudarek.

93 Glej v zvezi s tem sklepne predloge generalne pravobranilke E. Sharpston v zadevi IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:890, točki 81 in 82). Postopek, ki ga ureja Okvirni sklep 2002/584, opisuje kot „‚zanko', ki se odpre z izdajo evropskega naloga za prijetje […] [in] se znova zapre z izvršitvijo evropskega naloga za prijetje, ki se izvede s predajo“ (točka 83). Iz tega sklepa, da „učinki tega postopka ne morejo presegati področja uporabe in cilja [tega okvirnega] sklepa, to je predaje zahtevane osebe. Nekaj učinkov tega postopka, ki se ohranijo po predaji, je jasno opredeljenih v poglavju 3 [navedenega okvirnega] sklepa“ (točka 84).

94 Sodba z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točka 56), vsebuje koristne napotke v zvezi s tem, četudi je treba pojasniti, prvič, da se nanaša na evropski nalog za prijetje, ki je bil izdan zaradi izvršitve zaporne kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, in drugič, da se nanaša na predpostavko, da to, da dodatna kazen v tem nalogu ni navedena, ne vpliva na njegovo veljavnost. Ko je Sodišče namreč moralo odgovoriti na trditev, da odločba izvršitvenega pravosodnega organa v bistvu pomeni izvršilni naslov, ki utemeljuje odvzem prostosti v odreditveni državi članici, tako da naj ne bi bilo mogoče izvršiti kazni, ki ni bila predmet odločbe izvršitvenega pravosodnega organa in za katero predaja ni bila odobrena, je odločilo, da „[p]redmet odločbe izvršitvenega organa […] ni odobritev, v tem primeru, izvršitve kazni zapora v odreditveni državi članici. […] [S] to odločbo [je] v skladu z določbami Okvirnega sklepa 2002/584 *zgolj odobrena predaja zadevne osebe*, da storjeno kaznivo dejanje ne ostane nekaznovano. *Podlaga za izvršitev kazni zapora temelji na izvršljivi sodbi*, izrečeni v odreditveni državi članici in dokazilo o kateri zahteva člen 8(1)(c) tega okvirnega sklepa“ (točka 56, moj poudarek).

152. Pristojno nacionalno sodišče mora vsekakor preveriti, ali je bil v zvezi z obdolžencem sprejet nacionalni prisilni ukrep odvzema prostosti in ali je bil sprejet v skladu z nacionalnim pravom odreditvene države članice.

153. Predvsem mora biti v nacionalnem pravu odreditvene države članice določeno, kakšne posledice ima lahko neobstoj veljavnega nacionalnega naloga za prijetje za odločitev, da se oseba, zoper katero poteka kazenski pregon, pripre ter nato obdrži v priporu. [95]

154. Vseeno je treba pojasniti, da morajo v skladu z ustaljeno sodno prakso države članice svojo pristojnost v kazenskih zadevah izvrševati ob spoštovanju prava Unije. [96]

155. Zato mora nacionalno sodišče storiti vse potrebno, da kolikor je mogoče ohrani učinkovitost sistema predaje, vzpostavljenega z Okvirnim sklepom 2002/584. Zaradi tega bi morali morebitno odločitev o izpustitvi zadevne osebe na prostost spremljati ali ji slediti ukrepi, s katerimi se prepreči nov pobeg te osebe. Neobstoj takih ukrepov bi lahko omejeval učinkovitost sistema predaje, vzpostavljenega s tem okvirnim sklepom, in posledično oviral uresničevanje ciljev, ki jih uresničuje ta okvirni sklep, [97] med katerimi je boj proti nekaznovanosti. [98] Učinkovitost pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in medsebojno zaupanje med državami članicami bi bila lahko precej zmanjšana , če bi bili učinki postopka predaje, kot je ta, ki je bil izveden v obravnavani zadevi, izničeni, kar bi pripeljalo do pobega predane osebe in zahtevalo izdajo novega evropskega naloga za prijetje.

156. Nazadnje moram pojasniti, da zgornja analiza ne vpliva na možnost, da oseba, ki je predmet neveljavnega evropskega naloga za prijetje, v skladu z nacionalnim pravom odreditvene države članice vloži odškodninsko tožbo pri za to pristojnem nacionalnem sodišču.

157. Iz vseh teh preudarkov sklepam, da je treba Okvirni sklep 2002/584 in člen 47 Listine razlagati tako, da ne zahtevata, da ugotovitev predložitvenega sodišča, da je bil evropski nalog za prijetje izdan nepravilno, ker ne temelji na „[nacionalnem] nalogu za prijetje ali kateri koli drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) tega okvirnega sklepa, povzroči, da se na prostost izpusti oseba, ki je bila priprta, potem ko jo je izvršitvena država članica predala odreditveni državi članici.

158. Predložitveno sodišče mora v skladu z nacionalnim pravom odločiti, katere posledice bi neobstoj takega nacionalnega akta kot pravne podlage za evropski nalog za prijetje lahko imel za odločitev, ali obdolženec ostane v priporu, pri čemer mora paziti, da se ne poseže v učinkovitost sistema predaje, vzpostavljenega z Okvirnim sklepom 2002/584.

V. Predlog

159. Glede na vse zgornje preudarke Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče, Bolgarija), odgovori:

1. Člen 8(1)(c) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, je treba razlagati tako, da je treba evropski nalog za prijetje šteti za neveljaven, kadar ne temelji na „[nacionalnem] nalogu za prijetje ali kateri koli drugi

95 V zvezi s tem naj spomnim, da državni tožilec za osebo MM ni sprejel sklepa v skladu s členom 64(2) NPK, za katerega se zdi, da se običajno uporablja v Bolgariji za izdajo nacionalnega naloga za prijetje za osebo, zoper katero poteka kazenski pregon.

96 Glej v tem smislu zlasti sodbo z dne 24. novembra 1998, Bickel in Franz (C-274/96, EU:C:1998:563, točka 17). Glej tudi sodbo z dne 2. aprila 2020, Ruska Federacija (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, točka 48 in navedena sodna praksa).

97 Glej po analogiji v okviru izteka rokov, določenih v členu 17 Okvirnega sklepa 2002/584, sodbo z dne 16. julija 2015, Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, točka 50).

98 Glej zlasti sodbo z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točka 39).

izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom“ v smislu te določbe. Ta pojem zajema nacionalne ukrepe, ki jih pravosodni organ sprejme za iskanje in prijetje osebe, zoper katero poteka kazenski pregon, da bi bila privedena pred sodišče za izvedbo kazenskega postopka. Predložitveno sodišče mora preveriti, ali ima nacionalni akt o uvedbi preiskave, kot je ta, na katerem temelji evropski nalog za prijetje iz spora o glavni stvari, take pravne učinke.

2. Ker v zakonodaji odreditvene države članice ni določb, ki bi predvidevale pravno sredstvo za nadzor nad pogoji, pod katerimi je organ, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, vendar ni sodišče, izdal evropski nalog za prijetje, je treba načelo primarnosti prava Unije in pravico do učinkovitega sodnega varstva, zagotovljeno s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, razlagati tako, da nacionalnemu sodišču, ki odloča o pravnem sredstvu, s katerim se izpodbija zakonitost nadaljevanja pripora osebe, ki je bila predana na podlagi evropskega naloga za prijetje, izdanega na podlagi nacionalnega akta, ki ga ni mogoče opredeliti za „[nacionalni] nalog za prijetje ali katero koli drugo izvršljivo sodno odločbo z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, in v katerem se uveljavlja razlog v zvezi z neveljavnostjo tega evropskega naloga za prijetje z vidika prava Unije, nalagata, da se izreče za pristojno za izvedbo takega nadzora nad veljavnostjo.

3. Okvirni sklep 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, in člen 47 Listine o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da ne zahtevata, da ugotovitev predložitvenega sodišča, da je bil evropski nalog za prijetje izdan nepravilno, ker ne temelji na „[nacionalnem] nalogu za prijetje ali kateri koli drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom“ v smislu člena 8(1)(c) tega okvirnega sklepa, kakor je bil spremenjen, povzroči, da se na prostost izpusti oseba, ki je bila priprta, potem ko jo je izvršitvena država članica predala odreditveni državi članici.

   Predložitveno sodišče mora v skladu z nacionalnim pravom odločiti, katere posledice bi neobstoj takega nacionalnega akta kot pravne podlage za evropski nalog za prijetje lahko imel za odločitev, ali obdolženec ostane v priporu, pri čemer mora paziti, da ne poseže v učinkovitost sistema predaje, vzpostavljenega z navedenim okvirnim sklepom, kakor je bil spremenjen.